NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodskih rečí.

Novíce izhajajo v Ljubljani vsak teden dvakrat, namreč v sredo in saboto.

Odgovorni vrednik **Dr. Janez Bleiweis.**

Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., scer 3 fl., za pol leta 2 fl. po pošti, scer 1 fl. 30 kr.

Tečaj XI. V sredo 11. maja 1853. *List 38.*

Rodovitnost zemlje povzdigniti po drênaži.

(Dalje.)

Kadar je graben izkopan, se mora zvediti: ali je potočje dostojno, to je, ali toliko visi, da se voda iztekati zamore. To se pa zvé na več viž:

1) kjer zemlja ni ravna, se to prav lahko zvé. Ko je namreč dno grabna čisto počedeno, naj se napravi v njem majhin jez, 3 ali 4 pavce visok, da se voda zagradí; zajezena voda bo kmalo naznanila: ali je potočje dostojno ali ne. Tako naj se poskuša na več krajih grabna. Je pa graben suh, naj se vlije več škafov vode va-nj za ravno tako skušnjo, ali

2) naj se vzame lvelj (nevel) (Schrottwage). Da pa lvelj zavolj majhnih neravnin na dnu grabna ne bo napčno kazal, je dobro, da se na dno položí letva (lašta), in na to še le lvelj. Če stopi kroglica iz svoje votlíne in se nagne navzdol, je to znamnje, da graben dosto visí.

Če se da veliko zemljiše drenažiti, je treba, da izveden mož poprej osnovo celega zemljiša načerta, ki se ima na suho djati, — potem se mora natanjko preiskati, kje, kam in kako zemlja visí, in kako je spodnja zemlja vstvarjena in zložena.

Ker ima skozi pokrite podzemeljske cevi voda iz zemljiša odtekati, je tolikanj bolji, kolikor bolj se zamorejo grabni nagniti, da je potočje veči, zato naj se cevi položé vselej po nar veči stermini, ki se najde na tistem zemljišu.

Kadar se pa zemljiše na suho deva, je treba sledeče vediti. Da pa besedo razjasnimo s podobo, naj se ogleduje sledeči obris.

1) En stok je občni stok (Haupt-Sammelort des Wassers), kamor se steka vsa voda iz druzih manjših stokov. Tak velik stok zna biti, postavim, memotekoč potok, kakor je na ti podobi po sredi viditi, ali je kak bajer, kakor se vidi na prostoru *D*. Kjer ni ne unega ne tega, se morajo dostikrat napraviti dolgi odkriti grabni, kakor se to vidi na prostoru *D*, kjer se odpeljana voda po odpertem kanalu *Ž* naprej pelje.

2) Razun tega občnega stoka so poglavne cevi ali nabiravnice (Haupt- oder Sammeldrains), ktere sprejemajo stranske cevi, ktere sušijo zemljiše. Take poglavne cevi se vidijo na podobi ob krajih pri čerkah *y*, *dd*, *ó*, in tako dalje.

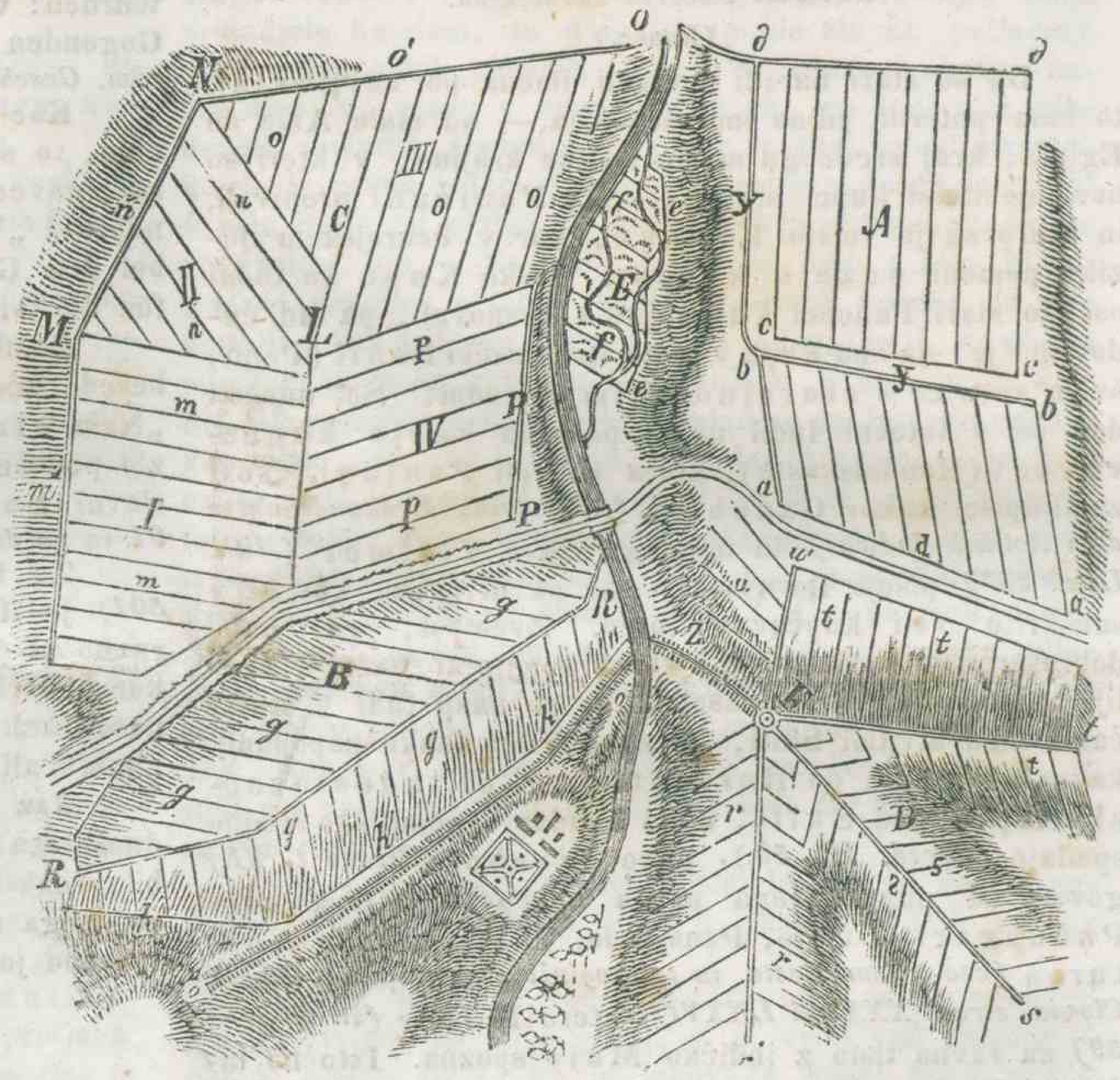

3) Zraven teh so stranske ali sušivne cevi (Neben- oder Entwässerungsdrains), ktere vodo iz zemlje same sprejemajo in v nabiravnice peljejo. (Dalje sledí.)

Župani glejte kaj delate!

(Konec.)

3. Sladko upanje kmali hišico delati in v posest imeti, in vsakdanji izgledi, da vsak lahko privoljenje dobí se ženiti, čeravno je še le morebiti pred 3 ali 4 mesci v sosesko prišel, jih več na napčno pot pripelje. Prevelika in nepremišljena dobrota županov podpíra tedaj tudi razujzdanost.

4. Množí že tudi siromaštvo. Slabo izrejeni otroci, kteri do desetega leta in še delj časa se le malo dela vadijo, se pridno okoli potepajo, po kerčmah in plesiših vse napčnosti nabirajo; in tudi kjer je šola, zato, ko starši ali sami zanikerni ali pa od dela zaderžani, nanje dovelj ne pazijo, ali prepozno v njo pridejo ali clo nauk opušajo, redko dobro poratajo. Če pa starši zbolé

ali clo poumerjejo, se začnejo krog klatiti in so pripravljeni za vsako njih zmožnost mogočo hudobijo. Pa tudi starši sami so večidel čmerni, povsod tožijo čez svoje nadloge in vedno glavo po strani obešajo, ker si pomoči ne vejo.

To naj bo rečeno od tistih le, kteri zunej hiše nič nimajo in tudi nobenega rokodelstva ne znajo, zlasti če niso domače srenje, in če je hišarjev že preveč v soseski.

Zato rečem še enkrat: Župani, kadar privoljenje za napravo novih hiš in za ženitev dajete, kadar ptujce v sosesko sprejemljete, pomislite, da ste prisegli za hasen in prid srenje skerbeti. Glejte, kaj delate! Iz Leskovc.

Starozgodovinski pomenki.

Kaj pomeni imé „Panonia“?

Razložil Davorin Terstenjak.

(Konec.)

Da so stari narodi dobivali imena po tergovini, to nam poterdi edino imé primorja — od male Azie do Egipta, kraj srednega morja ležeče krajine, v kteri so nar imenitniši kupci starega sveta Feničani prebivali, in ktero se je velelo Kanaan, kar v hebrejskem jeziku pomeni deželo kupcov. Reko Kupo so tedaj osobito stari Panonci kupčijsko imenovali, pa tudi čudovitno je, da ima Kupa v rečici karlovački Banii (Panii) svojo sestrico s staroindičkim imenom! Še dnešnji den se v iztočni Indii najde posebna kasta kupčevavcev (Handelskaste), ktera se velí Paniani. Neki zemljopisci kakor Canabich *(Allgemeine Erdkunde unter dem Artikel »Indien«)* in mitologi kakor Vollmer *(Mith. Lex. 257)* pišejo Baniani, kar pa ni prav, kar se v sanskritu velí kupčevati: pan. Zvestost, pravičnost, dobroserčnost so lastnosti, ktere popotniki na njih hvalijo. Sledovi njihovih naselbin so se našli tudi v starih časih med divjimi Skiti, in zdaj bomo lehko zapopadli, kako je mogoče, da Herodot govorí od indoslovenske Apie med Skiti, kteri vendar v semitiško familio spadajo *(Herod. IV. 59.)*, kako Strabo *(Strabo l. XI.)* govorí od poglavitnega mesta europejskih Bosforanov Phanagoria, to je, Panagoria, in ad Afrudite Apaturos *(več o tem mestu in tej boginji glej Kopitar Glagol. Clozia. stran XXX. in LXXVI)*, ktero Ritter *(stran 57—59)* za ravno tisto z indičko Majo spozna. Iztočno indičkim Panianom se vsaki v Indio potujoči priporočí, ker ga oni na vse kraje, kamor si le želí, srečno spravijo. Totih iztočno-indičkih Panianov potomki so naši Panonci — kupci — Sigynni. Znamenito je, da so se še treh indičkih kast imena pri Slovencih ohranile: Ime kaste Parias v psovki: „ti para!“ -- imé kaste Šudra, Šundra, v ktero so spadali služevni in rokodelci, v lastnih imenih: „Šunder“ in v psovki: „ti šunder, ti šundravec“, — in imé kaste Panianov v prečudenju: „E Pane!“ „ti panan ti!“ to je, „ti bogatec ti!“ Pane deno! Wie stattlich, kako po velikem!

Tudi to je čudovitno, da ravno pri Slovencih štajerskih, krajnskih in koroških se nar več najde indičkega življa, v jeziku slovenskem sanskritskih korenih, v narodnih povestih pa spominkov na indičko mitologio. Severni Slaveni so se bolj odptujili, kar je velika dalečina storila.

Dalje me v mojem mnenju: da je Panonia toliko kot dežela kupcov, poterdijo še sledeče verste Herodotove: „Ali o tem, kar proti severu od te dežele (Tracije) je, ne vé nihče kaj gotovega povedati, kakšni ljudi tam prebivajo. Zakaj unkraj Dunaja je že neskončna puščava. Samo od enega edinega naroda unkaj Dunaja sem zvedel, da je njegovo imé Sigynni, in njihova noša medička. Njihovi konji so po vsem životu kocasti in imajo dlako na pet perstov dolgo, zraven tega so mali in butastega nosa in niso za ježanje (jahanje), pa h kolam pripreženi so sila berzi, torej se ljudi v tisti deželi vozijo na kolih. Njih meje segajo do Henetov (Venetov) na Adrii. Pravijo, da so nasledniki Medov. Kako pa so iz Medie sem prišli, ne morem izprašati; vendar se vse zna zgoditi v dolgem teku časa. Sigynni se velijo pri Sigurih, kteri nad Masallio (Marseille) stanujejo, kupci, pri Cyprianih pa Lanci“. *(Herodot liber V. c. 9.)*

Mesto svojega komentara postavim tukej o tej povesti Herodotovi menje bistroumnega spisatelja staro rimske dogodivščine Niebuhra: „Es bietet sich die Erinnerung an, dass Herodot die fernsten Völker am Ister, jenseits der Veneter und Liburner, also wohl aus dem Munde der Schiffer dieser Nationen Sigynnen nennen hörte, und wusste, dass Kaufleute auf ligurisch so genannt würden: wie wenn jene hätten sagen wollen, aus jenen Gegenden kennen sie nur Kaufleute?“ *(Niebuhr. röm. Gesch. I. 176.)*

Kar nam medička noša in pokolenje zmešnjave dela, to se lehko reši, ker eden nar novejših nemških razlagavcev dr. Adolf Schöll pri besedi „Medov“ opazko napravi „Wohl der Indier. Aber der Medier blieb bei den Griechen immer die Hauptbezeichnung für die Orientalen“.

Zastran omenjene medičke noše pa je vredno čuti besede učenega Jungmana *(histor. lit. česke stran 17)*: „Noša starih Čehov je bila do 14. stoletja medički zlo podobna, poljska še je dnešnji den“. Tudi naš slavni Šafařik to izgovorí. *(Abkunft der Slaven, stran 91 in na drugih mestih)*.

Že bistroumni Nemec Manert *(Germanien 499—501)* je Herodotove Sigynne za Slavjane spoznal, čeravno ni drugih temeljitih (positivnih) dokazov imel, kakor historičko primero. Ali on je mislil, da je ti pervi narod keltiško preselovanje pregnalo, in sam sebe vpraša: „kam? ali nazaj čez Dunaj ali v planine Retov?“

Jaz mislim nikamor, marveč je tukej ostal do dnešnjega dneva. Po germanskem preselovanju je samo bil pritok od severa proti jugu velikega slavenskega narodskega morja, ktero je v predhistorički dôbi svoje valove od juga proti severu gnalo.

Zivljenje v Carigradu.

(Dalje.)

Vernimo se nazaj v središče mesta. Tù je med tem vse živo na delu. Skoz terg se ne more priti. Prah se dviguje kakor oblak na vsakem voglu. Škropivci hité zopet tlak škropiti. Od ene strani se veleva, da naj se ognejo iz pota, iz druge se poganjajo in tiśé naprej; v sredi ulic hodi oroženo vojaštvo, in rije, tira in raztira vse, kar mu je na potu. Tù grozí človeku velblud, da ga bode pogazil, ondi spet dirja čil konj, dêre se razljuten černic in preti z golim nožem, s kterim varje svojo gospó, ki želí tù skoz iti; ondi dalej reží velik pes in kaže zobé memoidočim. Razprejo se ljudjé na ulicah in zabliščé se ljuti noži, udari termoglavec na prepiravca, ali naglo priskočijo vojaki, ki prederejo skoz množico z orožjem v roci, in srečno razorožijo protivnike ter jih peljejo v tamnico.

Med tem so se začele že vradna opravila. Snidili so se svetovavci v seraju, sodniki sedé v svojih sodnicah. Turški velikaši ljubijo čezmerno lišp, sjajnost, nečimernost in blišečo slavo; zato tudi, kadar grejo v zbor, bi mislil človek, da grejo na svatbo, eden pelje za sabo množico služabnikov in osedlanih kónj tako, da zajezé cele ulice.

Na vajišču dirjajo turški mladenči na izurjenih ko-

njih in se vadijo o streljanju in metanju koplja. Iz druge strani luke na Top-hanu se razlega grom topov. Oddelk turškega topništva se vadi v orožju.

V luki na brodovih je še bolj živo, bi rekel, kakor v mestu samem; tù je šum, hrum, ropot, rožlanje, vpitje, krik in škripanje brez konca in kraja.

Med tem je solnce visoko splavalo in njegovi žarki pritiskajo na glavo; zdaj se iz novega čuje glas hodžev, ki kličejo Mohamedane k molitvi; ko Turki to čujo, popuščajo delo in vsako zabavo in hité v džamije. Kaj so Turci tako pobožni in bogaboječi ljudjé, bo marsikdo mislil, ki so tako marljivi za službo božjo in verske obrede. Kakor povsod tako tudi o tem ni Turku za jedno in resnico, ampak za ljudsko hvalo; zato so tudi tako okruti, kervoločni, posebno proti kristianom, kakor vidimo iz njih ravnanja v Bosni.

(Dalje sledí.)

Slovanski popotnik.

* V drugi polovíci šolskega leta bo profesor na peštanskem vseučilišču, gospod Ferenc, razlagal novejšo zgodovino slovanskega slovstva.

* Ruski car je daroval knjižnici národnega českega muzeja več imenitnih knjig, ktere je poslancu na Dunaj poslal.

* Pavlina Vilkonska, znana poljska pisateljka misli izdati povedko v dveh zvezkih pod naslovom: „Zdanje ljudstvo“.

* Maria Pavlova je slavnemu českemu pisatelju gosp. Hanka-tu prelepo zlato uro za njegovo marljivost v spisovanju poslala.

* Andrej Baludiunski, ki je cerkveno povestnico v rusinskem jeziku spisal, je umerl.

* Na Dunaju se pripravljajo mladi umetniki Kraljodvorski rokopis s podobami izdati. Trenkwald in Svoboda sta v ti namen podobe narisala. Českemu originalu se bodo tudi prestave v drugih jezikih pridjale.

* Slike Leuchtenberške galerije je ukazal ruski car iz Munakovega v Petrograd prenesti.

* Gospod Babukić je spisal ilirsko slovnico s skladoslovjem vred, ki bo te dní iz tiska prišla; gosp. Mazuranić prestavlja Lanjevo zgodovino austrianskega cesarstva; ravno ti pisatelj vreduje z gospodom Veberom po volji matice ilirske Gundulićevega Ozmana, kteremu bo slovnik in razlaga pridjana. Mirko Bogović pripravlja časopis „Kolo“ za tisk in M. Ban je dal na stroške matice tiskati delo pod naslovom Dubrovnik. — Šuleka teško pričakovani slovnik se ravno v Zagrebu tiska; časopisi ga močno hvalijo. — Gosp. Mazuranić je predelal Dünebierovo latinsko slovnico za latinske, in Golub je prestavil Močnikovo računico za realne šole in algebro za višji gimnazij.

* Pravniško česko slovstvo se močno pomnožuje; ministerstvo pravosodja izdaja priročne knjige, kakor: kazenski zakonik, sodniški civilni red, deržavljanski zakonik. Od dr. Rieger-ja je prišel drugi zvezek „politiškega gospodarstva“.

* Kolarov velki spis „Staraitalia“ je že skoraj natisnjen.

* V Peštu bo prišla skoraj na svitlo zgodovinska nemška povedka od našega rojaka, znanega pesnika Levičnika pod naslovom: „Černogorec ali terpljenje kristjanov na Turškem“.

* Na Českem se je izdala zbirka najlepših pridig z razlago vred, sostavljenih od gg. Marka, Zahradnika, Hnojka, Rehaka, Helega, Hrona, Štulca in nekterih drugih. Pridjanih je tudi nekoliko najizverstnih, iz druzih jezikov prestavljenih pridig.

* Na Ruskem in sicer v Moskvi ste prišle dvé imenitni knjigi na svitlo; perva pod naslovom: zakladi ločbe z ogledom na gospodarstvo, obertništvo in domače življenje. (Taka je tudi naša slovenska „kemija“ rajnega Vertovca). Spisal jo je Šmidt v dvéh delih; pretresovavci jo močno hvalijo. Druga knjiga se imenuje: zakladi botanike ali berilo zapopadajoče anatomio, fisiologio in razverstenje rastlin“. Sostavil jo je po različnih francoskih in nemških pisateljih gosp. Božan in ji 200 obrazov pridjal.

* Ševyrev misli izdati tri znamenite spise iz zapuščine slavnega Gogola, namreč: Gogolovo spisateljsko spoved, misli o liturgii in pet oddelkov druzega in tretjega zvezka „mertvih duš“.

Novičar iz slovenskih krajev.

Xo. Iz Ormoža 5. maja. Pomlad mila z vsimi svojimi veselicami se nam je po dolgem mudenju vendar prikazala, zaceliti rane, ki jih je predolga zima prizadjala kmetom, in dvigniti up zlo zlo že potlačeni. Živa priča silnih zimskih nadlog so vpadeni obrazi naših kmetov, zlasti v vinskih gorícah, pa tudi njih gladovnih živinčet. Usmiljenja vredni so tudi šolski otročiči, kteri, le revno oblečeni, morajo dostikrat dolgo dolgo pot v šolo iti in od zjutra do večera s krajcom suhega kruha zadovoljni biti. Ne bilo bi tedaj čuda, ako bi ta majhna množica o tacih revnih okolšinah veselje do šole zgubila, ker težave dolge poti so tolikanj huji, če uboga mladína mora še z praznim trebuhom v šolo in iz šole iti! Blagoserčni prijatli šolske mladíne in ljudske omike! ker vémo, da vas je dosto, prevdarite enmalo; je li bi se ne dalo ti nadlogi pomagati? je li bi se ne dala za take otroke, ktere hvalevredna ukaželjnost v šolo vodi, milostna miza pogerniti, da bi opoldne saj kaj gorkega vžili, ker revčiki ne morejo domú? Če bi verli domorodci zložili le kaj malega za to, bi se dala taka milodarna naprava osnovati, ki bi rodila stoterni sad. Vém scer dobro, da na kmetih se ne more tako bogato darovati, kakor v mestih; vendar je marsikdo v stanu, in tudi pri volji, na oltar rodoljubja kak dar položiti. Dajte to reč premisliti!

Po tem ovinku, s kterim sim le sprožil gotovo potrebno stvar, se vernem spet k popisu velicih nadlog letošnje zime.

Kmet, ki je že komaj pričakoval, da bo zamogel gladno živinče na pašo gnati, si ni vedil več pomoči, s čim bi živino redil, ko je iznovega debel sneg padel. Nar starejši možje ne pomnijo tacega pomanjkanja živinske piče, zlasti sená in slame. Kaj je bilo početi? strehe so začeli tergati in strešnico in šibje rezati, da so imeli medli govedini kaj pokladati, — za to dosto streh sedaj rebra kaže z medlo živinico vred. Koliko pa taka piča zdá — vsak lahko presodi. — Tudi pri nas se je pogrezovala zemlja, sosebno v vinskih gorícah; vderlo se je semtertje po več oralov vinograda s kajžo vred na sosedno zemljiše. Pri sv. Tomažu se je primerilo, da se je ponoči, ko je družina spala, cela hiša pogreznila več sežnjev navzdol, brez da bi bila, razun nekterih razpok, hiša scer kakošne škode terpela; vsak si lahko misli začudenje stanovavcov, ko so zjutro vstali in čez prag na drugo mesto iz hiše stopili!

Kar je narava po dolgem zimskem spanju zakasnila, si prizadeva pa sedaj pospešiti. Kamor pogledaš, vse je živo, vse dela; z lepo zelenim pertom je pokrita zemlja, in zbudili so se veseli pevci po gojzdih in livadah, ki prepevajo pomladansko hvalno pesem. Narava je sopet zbujena in iz obilnega njenega zaklada se razvijajo že darovi njeni. Sadno drevje obeta bogati pridelk, in posebnega pomina vredno je letos, da breskva in češnja cvetè s hruško in jablano vred. Gosence so večidel poginile, — da bi le pogostni vetrovi sadunos-

nicam ne škodili! Po naših nogradih vse mergolí kopačev, vendar se je bati, da bi mnogo vinorejcov, sosebno večih, perve kope doveršiti ne moglo, ker je v nogradih že vse v ocepi in zavolj dela na vsih krajih skor po nobeni ceni kopačev ni dobiti. Na brajdah kaže terta kaj lepo. Bog daj! (Konec sledí.)

Iz Maribora 8. maja. V križovem tednu je naš gimnazij obiskal c. k. šolski svetovavec g. Miroslav Rigler in se štiri dní tukaj mudil. Pohajal je učenja vsih učenikov iz vsakega šolskega predmeta, se vé, da tudi učitelja slovenščine. Zlo se je čudil, kako so učenci sedmega in osmega razreda že dobro staroslovenščino brali in analizirali, čeravno ni še tri mesce, kar so se je učiti začeli. S pohvalo je zapustil naš gimnazij in se v Celje podal, od ondot pa pride v Ljubljano. Mi smo že enkrat željo izrekli, da bi nam kdo šolsko slovensko slovnico spisal. Veselilo bo slovenske domorodce zvediti, da je gosp. A. Janežič, naš nevtrudljivi slovenski spisovatelj in verli urednik „slov. Bčele“, ktera v svojem letošnjem tečaju zares sam sladki med donaša in podpore krepke od vsih rodoljubivih Slovencev zasluži, slovensko slovnico v slovenskem jeziku po gosp. Metelkovih pravilih doveršil. Tej bo pridjana zgodovina slovenske literature, verh tega tudi starocirilska in glagolitiška abeceda, da se bodo naši slov. dijaki obojih abeced lehko navadili. Veselí nas, da visokopoštovani g. spisovatelj, kteremu slovensko slovstvo že več izverstnih in občekoristnih knjig zahvaluje, se je tega posla lotil in po Metelkovih pravilih slovnico sostavil, kteri so nad vsimi slovenskimi gramatikarji nar bolje naravni in filozofički. Čujemo, da je spisovatelj svoj rokopis g. Metelkotu v razsodbo poslal, in upamo da izverstni mojster bo delu verlega učenca tisto doveršenost dal, ktera bo slovnico prikladno storila za šolsko rablenje, ker g. Metelko kakor večletni učitelj z bistrim očesom nar ložej opazijo metodičke pomanjkljivosti, v ktere mi mladi učitelji, brez da bi sami hotli, lehko zagazimo. Želeti bi samo bilo, da bi visoko ministerstvo to knjigo, kakor hitro bo izšla, v šole vpeljati blagovolilo, o čemur ne dvojimo, ker visoko ministerstvo poznamo in vidimo zmiraj pravedno poniżnim željam Slovencev.

Kakor iz Dunaja čujemo, je tudi naš slavni rojak g. dr. Miklošić že „Berilo slovensko“ za gornji gimnazij izdelal in da ga do konca leta 1854 gotovo pričakovati smemo. Kakor se glasí bode s šolskim letom 1855 se po novi šolski postavi in osnovi, ktera se zdaj izdeluje, iz vsih predmetov učiti začelo, in v tisti dobi bo tudi nauk slovenskega jezika na vsih slovenskih gimnazjih gotovo na tisto stopnjo stopil, ktera mu je potrebna in ktera se še na večih gimnazjih pogrešuje. Slovenske mladenče pa opomnimo: naj se pripravljajo v obilnosti za učiteljski stan, zakaj zmiraj še na slovenskih gimnazjih manjka slovenskih učiteljev.

Od sv. Verbana v slovenskih goricah. 27. aprila je v gospodu zaspal nadepolni gosp. Franc Tomanič. Bil je v slovenskih goricah skoz 3 leta podučitelj: potem je bil v Gradec v viši detovodnico poslan, — ali žalibože! prišel je pred 6 mesci s sušicoj k svojim ljubim krušnim starišem: k častivrednemu nadučitelju gosp. Anton Šmer-u v sv. Verbanu nazaj, kjer pa vsa mila postrežba in pomoč ga ni mogla smerti oteti. Umerl je 21 star; spremilo ga je na pokopališe lepo število ljudskih učiteljev in šolska mladína s solznimi očmí. Vreden je rajni spomina v naših „Novícah“, ker je lepa cvetlica slovenšine ž njim rasla — al prehitro le povenila. Teško ga bodo slovenske goríce pozabile. Lehka mu bodi zemljica! Jožef Majcen, učitelj.

Iz Ljubljane. V pondelk je bila očitna preskušnja 6 učencov kmetijstva, kteri, razun enega zlo preplašenega, so se dobro obnesli. — Včeraj je bil občni zbor kmetijske družbe v Ljubljani, pri kterem se je veliko gosp. družbenikov snidilo. Počastil je zbor s svojo nazočnostjo tudi naš prečastiti deželni poglavar gosp. grof Chorinsky in se vdeleževal pomenkov. Tudi iz bližnjega Štajarskega sta prišla dva družbi prijazna gosp. fajmoštra. Popis zbornih sklepov v prihodnje.

Novičar iz mnogih krajev.

Nova cerkev, ki se ima na Dunaji zidati v spominek srečne otetbe Njih veličanstva, se bo nek postavila na prost kraj med mestno in predmestno planjavo (glacis), ki je med mestnima vratama „Schottenthor“ in „Fischerthor“. Na Dunaji se je dosihmal za-njo nabralo 528.324 fl., 217 cekinov in še več druzega denarja, — v druzih deželah austrianskega sesarstva pa je bilo do konca aprila nabranih čez 237.000 fl. — Praznih pravlíc se nikodar ne manjka ne v govoru ljudí ne v spisih časnikov; ena taka goska je te dní plavala po nekterih časopisih, da je austrianska vlada od nemškega zborstva (Bundestag) tirjala 106 milionov fl. povračila za vojaške stroške v letu 1848 in 1849, — to pa ni res; v dopisu austrianske vlade do nemškega zborstva je bilo le rečeno, da stroški v imenovanih 2 letih so navadne vojaške potrebe za 106 milionov fl. presegli. — Sliši se, da v prihodnje pomanjkanje sprednjih zób ne bo fantov več rešilo vojaškega stanú, ker pri pušah po novem s kapicami ni ravno dobrih sprednjih zób potreba. — V Dunajski škofii se kaplani ne bojo več med letom prestavljali, ampak le mesca augusta in septembra. — Na Laškem so začele murbe, ki so dolgo spale, sedaj hitro perje poganjati; med 15. in 20. tega mesca se bojo že tudi gosenčice iz semena (jajic) izvalile. Posebno dobro gosenčno seme se dobí pri Janezu Andreazzatu v Vidmu (Udine). — Vremenski prerok iz Jolsve (po naznanilu časnika Dunajske kmetijske družbe) pravi, da v 100 letih sploh je 43 dobrih, 19 srednjih in 41 slabih vinskih letin, scer pa v druzih pridelkih 55 dobrih, 24 srednjih in 21 slabih letin. — Ker je goveja kuga na Erdeljskem jenjala, se smé spet v Vojvodini in Banatu po navadnih cestah živina goniti. — Če se od kacega človeka govorí, da je umerl, brez da bi res bilo — velí pravlica — da bo še dolgo živel; ako je ta pravlica resnična, bo Turčija še dolgo živela, ker je bila že tolikrat merličem prištevana.

Jetnik.

(Ruska narodna).

Ne šumi mamka zelena dobravica,
Ne bran' mi, dobremu mladenču, misli misliti:
Kak se bom jutri odgovarjal pred sodnikom,
Oj pred strašnim sodnikom, samim carjem.
Še me bo jel izpraševati pravoslavni car:
»Povej, povej junak, ti kmečki sin!
S kim si ti kradel, s kim razbojeval?
Je mnogo li tovaršev bilo vas?«
»»Povem vse po pravíci, pravoslavni car!
Da bilo nas tovaršev je četvero:
Tovarš moj pervi bila temna noč,
Tovarš moj drugi bil jekleni meč,
Tovarš moj tretji bil je togi lok,
Tovarš četverti bil moj vrani konj.««
Še mi poreče pravoslavni car:
»Prav dobro, moj junak, ti kmečki sin,
Prav dobro odgovarjaš; ker si kradel dobro,
Zato te bodem tudi z lepim darom daroval,
Z visokim domom v sredi ravnega polja
Iz dveh stebrov po koncu, iz jednega počez.«

Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*